

СЕКЦІЯ 5 УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

УДК 332.1:338.49

О. С. Альбещенко
В. С. Кушнірук

УПРАВЛІННЯ ТА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНО-ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ

Миколаївський національний аграрний університет

***Анотація.** У статті досліджено процеси та явища розвитку туристично-готельного підприємництва громада Південного регіону України на прикладі Миколаївської територіальної громади.*

Ключові слова: аналіз, розвиток, стійкий розвиток, територіальна громада, туристично-готельного підприємництва, менеджмент.

MANAGEMENT AND DEVELOPMENT OF TOURIST AND HOTEL ENTERPRISE IN TERRITORIAL COMMUNITIES OF THE SOUTHERN REGION OF UKRAINE

***Abstract:** The article examines the processes and phenomena of development of tourism entrepreneurship in the communities of the Southern region of Ukraine on the example of the Mykolayiv territorial community.*

Keywords: analysis, development, sustainable development, territorial community, tourism and government business, management.

З розвитком процесу децентралізації важливим стратегічним напрямком розвитку внутрішнього туристичного підприємництва є стратегічна орієнтація туристичного потенціалу територіальних громад Південного регіону України, що сприятиме розширенню та удосконаленню туристичної інфраструктури, а також елементів туристично-готельного підприємництва [1].

Туристично-готельне підприємництво як потужний фактор що впливає на економічний розвиток територіальних громад та розвитку національної економіки безпосередньо забезпечує: надходження грошових коштів до бюджету, забезпечує розвиток малого та середнього бізнесу, зберігає та забезпечує населення робочими місцями, модернізацію та розвиток інфраструктури, підвищує рівень життя населення. Ефективне управління розвитком туристично-готельного підприємництва є фундаментом соціально-економічного розвитку територіальних громад та є головним фактором формування стійкого розвитку економіки громади та регіону в цілому, що ми бачимо на прикладі однієї територіальної громади Південного регіону України, а саме Миколаївської територіальної громади.

На даний час виконавчий комітет Миколаївської міської ради виступає координатором та партнером у низці проєктів міжнародної технічної допомоги, направлених на розвиток та підтримку розвитку туристично-готельного підприємництва та морського кластеру, здійснює участь у впровадженні заходів в рамках проєкту «Туризм, Спадщина, Креативність» операційної програми «Басейн Чорного моря». Учасники проєкту Грузія, Болгарія, Україна.

На сьогодні у Миколаївській територіальній громаді функціонує відділ «Туристично-інформаційний центр» при управлінні економіки та інвестицій департаменту економічного розвитку Миколаївської міської ради.

Завдання Туристично-інформаційного центру:

- розробка та впровадження туристичної картки;
- створення туристичних маршрутів та формування переліку туристичних маршрутів міста Миколаєва;- надання консультативно-довідкової інформації для туристів та екскурсантів;
- розробка, поширення інформаційної та поліграфічної продукції і видань з метою рекламування та просування туристичної привабливості м. Миколаєва;
- формування бази даних об'єктів туристично-готельної інфраструктури м. Миколаєва;
- надання консультативних послуг, організація та проведення навчання і тренінгів для підприємств туристичної галузі та гідів-екскурсоводів.

Очікувані результати заходів Миколаївської територіальної громади щодо створення сприятливих

умов ведення туристично-готельного бізнесу:

- збільшення загальної кількості працюючих в економіці міста, створення додаткових робочих місць у сфері туристично-готельного підприємництва;
- збільшення податкових надходжень до бюджету громади від діяльності суб'єктів сфери туристично-готельного бізнесу;
- підвищення рейтингових позицій міста за рівнем ділової та інноваційної активності серед міст України та розвитку туристично-готельного бізнесу;
- покращання інформаційного та консультаційного забезпечення суб'єктів підприємництва сфери туристично-готельного бізнесу;
- удосконалення туристично-готельної інфраструктури міста;- збільшення туристичних потоків до регіону;
- підвищення рівня обізнаності підприємців з питань господарської діяльності, культури бізнес-стосунків залучення міжнародної технічної допомоги;
- розширення експортних можливостей миколаївських підприємців та вихід на нові ринки послуг сфери туристично-готельного підприємництва;
- налагодження нових та розширення вже наявних партнерських економічних угод у сфері туристично готельного бізнесу у м. Миколаєві.

Також додатково хочемо зазначити, що на даний час виконавчим комітетом Миколаївської міської ради реалізується «Програма розвитку туристичної галузі міста Миколаєва до 2023 року» головним виконавцем якої є департамент економічного розвитку Миколаївської міської ради. Основною метою Програми є розвиток туристичної галузі та відповідної інфраструктури міста, формування позитивного іміджу, збільшення туристичного потоку, підвищення конкурентоздатності міста в галузі туризму, сприяння виходу міста не тільки на національний, але і на міжнародний ринок, збільшення кількості робочих місць. Програма розвитку туристичної галузі міста Миколаєва до 2023 року являє собою комплекс матеріально-технічних, управлінських проєктів із визначенням шляхів їх реалізації та джерел фінансування та максимально враховано суспільні потреби населення Миколаєва щодо туристичних та готельних послуг, сучасні тенденції глобалізації, розвиток науково-інформаційних технологій. На жаль за своєю структурою наше дослідження не може в повному обсязі охарактеризувати всі інші позитивні процеси, що реалізуються в Миколаївській територіальній громаді у сфері розвитку туристично-готельного підприємництва але ми бачимо, що органами місцевого самоврядування ведеться активна та ефективна робота щодо розвитку вищезазначеної галузі.

Додатково хочемо зазначити, що Миколаївська територіальна громада має великий потенціал сфери туризму та для його реалізації на нашу думку хочемо зазначити про необхідність застосування процесного підходу. Процесний підхід дозволяє спростити багаторівневу ієрархію організаційних структур, що забезпечує більшу орієнтацію організації на споживача. Перехід до процесного підходу дозволяє усунути відособленість підрозділів і посадових осіб, розглядати діяльність в системі менеджменту, постійно удосконалюватися на основі відповідних вимірювань і аналізу, акцентувати увагу управління на взаємодії підрозділів і посадових осіб, що дає можливість усунути «нічийні поля», тобто ділянки діяльності, що випадають з-під впливу системи менеджменту якості [2].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Balabash O. Management of the competitiveness of the enterprise of the hotel business on the processing approach. *Scientific Bulletin of the Odessa National Economic University*. 2019. No. 5. P. 31–43. URL: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2019-5-268-31-43> (date of access: 27.02.2021).

2. Закон України Pro turyzm. vid 15.09.1995 № 324/95-VR (Redaktsiia stanom na 16.10.2020) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> (date of access: 22.02.2021).

Альбещенко Олексій Станіславович, кандидат економічних наук, докторант кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет, Миколаїв, e-mail: aalbeschenko@gmail.com

Кушнірук Віктор Степанович, кандидат економічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу, Миколаївський національний аграрний університет, Миколаїв, e-mail: kushnirukvs@mnaeu.edu.ua

Albeshchenko Olesiy Stanislavovich, candidate of economic sciences, doctoral student of the Department of Economic Cybernetics and Mathematical Modeling, Mykolaiv National Agrarian University, Mykolaiv, e-mail: aalbeschenko@gmail.com

Kushniruk Viktor Stepanovich, candidate of economic sciences, Associate Professor of the Department of Hospitality and Restaurant Management and Organization of Business, Mykolaiv National Agrarian University, Mykolaiv, e-mail: kushnirukvs@mnaeu.edu.ua